

VII НАЦІОНАЛЬНИЙ КОНГРЕС З БІОЕТИКИ

**30 вересня - 2 жовтня 2019
КИЇВ, УКРАЇНА**

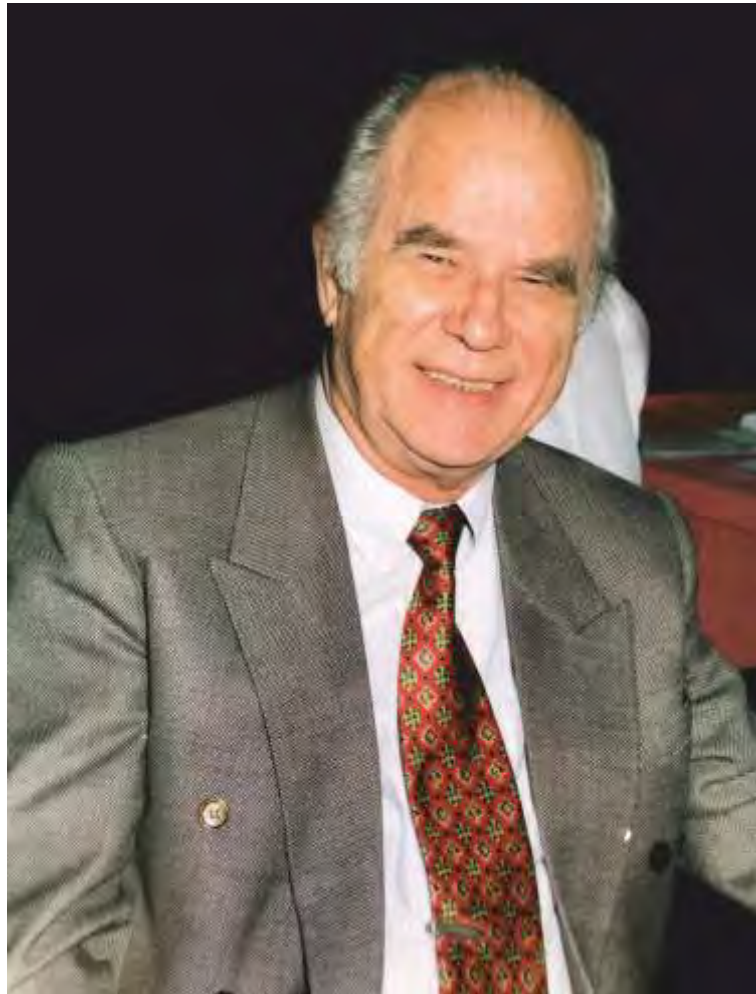
**Національна Академія наук України
Національна академія медичних наук України
Міністерство охорони здоров'я України**

VII НАЦІОНАЛЬНИЙ КОНГРЕС З БІОЕТИКИ

**30 вересня – 2 жовтня 2019
Київ, Україна**

Київ 2019

**СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ
АКАДЕМІКА КУНДІЄВА
ЮРІЯ ІЛЛІЧА
присвячується**

02.10.1927 – 17.01.2017

СПІВОРГАНІЗАТОРИ КОНГРЕСУ

ДУ «Науковий центр з медико-біотехнічних проблем НАН України»

ДУ «Інститут медицини праці імені Ю.І.Кундієва НАМН України»

ДП «Державний експертний центр МОЗ України»

Сучасна біоетика покликана вирішувати етичні питання, які є невід'ємною складовою майже усіх видів діяльності людини і, в першу чергу, медицини, наук про життя та пов'язаних з ними технологій. Процес гуманізації сучасної науки також не може здійснюватися без застосування етичних принципів. Світова наукова спільнота і міжнародні організації, такі як ЮНЕСКО, ВООЗ, ЮНЕП, Рада Європи надають велике значення цій проблемі, відносять її до пріоритетних.

Розробка та запровадження сучасних біомедичних технологій, які включають методи генної терапії, пересадку органів і тканин, використання стовбурових клітин тощо, та непередбачуваність їх наслідків вимагали й вимагають належної уваги з точки зору біоетики. Останнім часом виникло ще чимало нових проблем, вирішення яких тісно пов'язано з біоетикою, включаючи її медичні, екологічні, освітні й навіть релігійні аспекти. Найбільш актуальними з них є так звані «нові науки і технології, що розвиваються» (NESTs), синергічний ефект конвергенції яких з одного боку може привести до революційних перетворень в усіх сферах життя, зокрема у галузі медицини, екології, в сільському господарстві та харчовій промисловості, а з другого – до неочікуваного впливу на людину і довкілля.

Попередні шість національних конгресів з біоетики, які були проведені в 2001, 2004, 2007, 2010, 2013 та 2016 роках, підтвердили актуальність дослідження проблем біоетики в Україні. На виконання резолюцій конгресів було розроблено «Загальні етичні принципи експериментів на тваринах», «Етичний кодекс лікаря України» та «Етичний кодекс ученого України», введено обов'язкову біоетичну експертизу при захисті докторських та кандидатських дисертацій з клінічної та експериментальної медицини, біології і ветеринарії тощо.

Надаючи пріоритетного значення розвитку біоетики, Президія Національної академії наук ухвалила рішення про проведення спільно з Національною Академією медичних наук України і Міністерством охорони здоров'я України Сьомого національного конгресу з біоетики в 2019 році.

ТЕМАТИКА КОНГРЕСУ

- Філософсько-методологічні аспекти біоетики
- Біоетика і мораль в суспільстві
- Етична експертиза біомедичних досліджень, організація та проведення клінічних випробувань лікарських засобів в Україні
- Етичні проблеми сучасної біомедицини
- Соціально-економічні та етичні аспекти NESTs (new and emerging sciences and technologies)
- Етичні аспекти медичної практики
- Екологія і біоетика, захист тварин у природному середовищі та альтернативні методи їх використання в науковому експерименті
- Біоетика в системі освіти та виховання

Круглий стіл: Нюрнбергський кодекс (1947 р.) від історії створення до сучасного значення

Голова Оргкомітету

Олег Олександрович Кришталь
академік НАН України

Заступники голови Оргкомітету

Олександр Григорович Рєзніков
академік НАМН України, чл.-кор. НАН України
Микола Олексійович Чащин, к.б.н.
тел.: (044) 239 66 23; (067) 771 78 26; (063) 451 64 41

Вчений секретар Оргкомітету

Петро Якович Смалько
тел.: (044) 239 66 23; (063) 964 70 49; (050) 352 67 30

Поштова адреса Оргкомітету

ДУ «Науковий центр з медико-біотехнічних проблем НАН України»
01030, Київ, вул. Володимирська, 54
тел.: (044) 239 66 23; факс: (044) 234 83 56
E-mail: biomed04@ukr.net Сайт: www.biomed.nas.gov.ua

ПРОГРАМА КОНГРЕСУ

30 вересня (понеділок)

9.00 – 10.00 **Реєстрація учасників.** Великий конференц-зал НАН України
(вул. Володимирська, 55)

10.00 – 11.00 **Урочисте відкриття Конгресу**

11.00 – 11.30 **Перерва на каву**

11.30 – 13.30 **Пленарна сесія**

Зал №2 **Співголови:** *О.Г.Резніков, І.М.Трахтенберг (Україна)*

ТРАДИЦІЇ ДУХОВНОСТІ ТА МОРАЛІ МИНУЛОГО В БІОЕТИЦІ СЬОГОДЕННЯ
Трахтенберг І.М., Київ, Україна

МОДЕЛИ МЕДИЦИНЫ И ОСОБЕННОСТИ МЕДИЦИНСКОЙ ЭТИКИ
Гоженко А.И., Одесса, Украина

МОРАЛЬ І ПРАВО В КОНТЕКСТІ БІОЛОГІЧНОЇ ЕТИКИ
Кисельов М.М., Київ, Україна

ГЕНЕТИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ: ПАРАДОКСЫ ОТКРЫТЫХ ПРОБЛЕМ
Мельнов С.Б., Минск, Республика Беларусь

ПРИНЦИП «ПРИРОДНИХ ПРАВ» У ДИСКУРСИВНОМУ ОБГРУНТУВАННІ
ЦІНІСНО-НОРМАТИВНОЇ СИСТЕМИ БІОЕТИКИ
Єрмоленко А.М., Київ, Україна

13.30 – 14.30 Перерва на обід

14.30 – 16.30 **Паралельні секційні засідання**

14.30 – 16.30 **Філософсько-методологічні аспекти біоетики**

Зал №1 **Співголови:** *С.В.Пустовіт (Україна), Т.Н.Цырдя (Республіка Молдова)*

METAPHYSICS OF BIOTECHNOLOGY. BIOETHICS AND BIOPOLITICS AS FACTORS
OF THE RATIONALIZATION OF THE EVOLUTION PROCESS
Cheshko V.T., Kosova Yu.V., Kharkiv, Ukraine

THE SUBJECT, THE STATUS AND THE AREA OF SOCIAL BIOETHICS PROBLEMS IN
NON-TRADITIONAL INTERPRETATION
Țirdea Teodor N., Chișinău, Republic of Moldova

METHODOLOGICAL AND CONCEPTUAL AMBIGUITIES IN THE INTERPRETATION
OF SOCIAL BIOETHICS: FINDINGS AND DETAILS
Țirdea Teodor N., Banari I.P., Chișinău, Republic of Moldova

ГЛОБАЛЬНАЯ БИОЭТИКА В КОНТЕКСТЕ ИСЛАМСКОГО
КУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКОГО ИЗМЕРЕНИЯ
Ешану А.И., Кишинэу, Республика Молдова

APPLYING THE CONCEPT "QUALITY OF LIFE" IN THE SPIRITUAL COUNSELING OF JUVENILE DETAINEES AS A CURRENT TOPIC OF BIOETHICS

Cojocar V., Chişinău, Republic of Moldova

ДІАГНОСТИКА В ЕКСПЕРТИЗИ БІОТЕХНОЛОГІЙ

Ищенко Ю.А., Київ, Україна

ЕТИЧНА ЕКСПЕРТИЗА ДОСЛІДЖЕНЬ: ВИКЛИКИ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОСТІ

Карагодіна О.Г., Пикало І.І., Київ, Україна

14.30 – 16.30 Біоетика і мораль в суспільстві

Зал №2 *Співголови: М.М.Рогожа, О.В.Гордієнко (Україна)*

БІОЕТИКА (МЕТАЕТИКА) У СОЦІАЛЬНОМУ ЛАНДШАФТІ МЕДИЧНИХ РЕФОРМ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ: МІСІЯ ТА СТРАТЕГІЯ ГУМАНІТАРНОЇ БЕЗПЕКИ ТА РОЗВИТКУ

Гордієнко О.В., Київ, Україна

МОРАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВІЙНИ

Огірко О.В., Львів, Україна

ПРО НАУКОВИЙ ЕТОС В ДОБУ БІОТЕХНОЛОГІЙ

Рогожа М.М., Київ, Україна

ДОСВІД ЗАЛУЧАННЯ БІОЕТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ У СФЕРУ СПОРТИВНОЇ НАУКИ
Коробейніков Г.В., Коробейнікова Л.Г., Міщенко В.С., Київ, Україна.

ПИТАННЯ БІОМЕДИЧНОЇ ЕТИКИ В КОНТЕКСТІ ХРИСТИЯНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ ТРАДИЦІЇ

Васильєва І.В., Шевченко С.Л., Київ, Україна

ПРОБЛЕМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ МЕЖ ТІЛА ТА ТІЛЕСНОСТІ У КОНТЕКСТІ БІОМЕДИЧНОЇ ЕТИКИ

Місержи С.Д., Київ, Україна

14.30 – 16.30 Соціально-економічні та етичні аспекти NESTs (new and emerging sciences and technologies)

Зал №3 *Співголови: Т.В.Гардашук, Т.В.Ащеулова (Україна)*

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК СФЕРА ЕТИКИ ІННОВАЦІЙ ТА ЕТИКИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Гардашук Т.В., Київ, Україна

ЕВОЛЮЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ БІОБЕЗПЕКИ ПРИ ВПРОВАДЖЕННІ ТЕХНОЛОГІЙ ПОДВІЙНОГО ВИКОРИСТАННЯ

М'ясоєдов В.В., Ковальова О.М., Харків, Україна

БІОТЕХНОЛОГІЇ ПОДВІЙНОГО ВИКОРИСТАННЯ: ЕТИЧНІ ПИТАННЯ

Амбросова Т.М., Ащеулова Т.В., Смирнова В.І., Харків, Україна

ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ КОНВЕРГЕНТНИХ NBIC-ТЕХНОЛОГІЙ

Чащин М.О., Смалько П.Я., Павлюк Т.В., Київ, Україна

THE ULTRA-MODERN PSYCHOTROPIC WEAPONS OF MASS DESTRUCTION

Yushchenko A.G., Kharkiv, Ukraine

ЭТИЧЕСКИЕ И СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ СОЗДАНИЯ ГМО

Минаева И.В., Киев, Украина

14.30 – 16.30 Круглий стіл «Нюрнбергський кодекс (1947 р.) від історії

створення до сучасного значення»

Національний музей медицини України

(вул. Богдана Хмельницького, 37)

Модератор А.І.Єгоренков (Україна)

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФЕНОМЕНУ ЗЛОЧИННОЇ
МЕДИЦИНИ НАЦИСТСЬКОЇ НІМЕЧЧИНИ

Єгоренков А.І., Київ, Україна

LEGACIES OF THE NUREMBERG CODE

Susan M. Miller MD, Houston, TX, USA

ІСТОРИЧНІ, НАУКОВІ ТА СОЦІАЛЬНІ ФАКТОРИ РИЗИКУ АНТИГУМАННИХ ДІЙ
ЯПОНСЬКИХ ВЧЕНИХ-ДОСЛІДНИКІВ ПІД ЧАС ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ.
ВИСНОВКИ ДЛЯ СУЧАСНОСТІ

Свиридюк О.Б., Єгоренков А.І., Пащенко В.В., Київ, Україна

ТРАНСФОРМАЦИЯ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ВРАЧА И ПАЦИЕНТА В СОВРМЕННОЙ
БИОМЕДИЦИНСКОЙ ЭТИКЕ

Коваль Е.А., Сычев А.А., Жадунова Н. В., Саранск, РФ

ДОКТОР ФИЛОСОФИИ, БИОЛОГИИ И МЕДИЦИНЫ ЙОХАНН ПАУЛЬ КРЕМЕР
– НАЦИСТСКИЙ ВРАЧ И ВОЕННЫЙ ПРЕСТУПНИК

Глянцев С.П., Москва, РФ

ИСТОКИ И СМЫСЛЫ НЕМЕЦКОЙ НАЦИСТСКОЙ МЕДИЦИНЫ

Таранюк Г.П., Киев, Украина

ПСИХОТЕРАПИЯ ВИКТОРА ФРАНКЛА В КОНЦЕНТРАЦИЙНИХ ТАБОРАХ

Олексенко О.М., Київ, Україна

1 жовтня (вівторок)

9.00 – 11.00 **Паралельні секційні засідання**

9.00 – 11.00 **Філософсько-методологічні аспекти біоетики**

Зал №1 **Співголови:** *С.В.Пустовіт (Україна), Т.Н.Цырдя (Республіка Молдова)*

ФІЛОСОФСЬКІ ЗАСАДИ МЕДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: МЕДИЦИНА ТА ЖИТТЄСВІТ ПАЦІЄНТА

Пустовіт С.В., Київ, Україна

ЧЕЛОВЕК, СТЕРЕОТИПЫ И ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ: ВЕРИФИЦИРУЕМА ЛИ СУБЪЕКТНОСТЬ?

Медведев В.В., Киев, Украина

ТРАНСФОРМАЦИЯ СТРУКТУР ВРАЧЕВАНИЯ В ЭЛЕКТРОННОЙ МЕДИЦИНЕ (БИОЭТИЧЕСКАЯ ЭКСПЕРТИЗА)

Тищенко П.Д., Москва, РФ

ФІЛОСОФСЬКЕ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНЕ ПІДГРУНТЯ РОЗВИТКУ БІОЕТИКИ В УКРАЇНІ

Бойченко Н.М., Київ, Україна

THE CONCEPT OF THE COMPETENCY OF MORAL JUDGEMENT

Ostapenko V.I., Kyiv, Ukraine

ПСИХІЧНЕ І МАТЕРІАЛЬНЕ: ЧИ ЗАЛИШИТЬСЯ ГЕНДЕРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ НАУКОВИМ ТЕРМІНОМ?

Медведев В.В., Київ, Україна

ТЕОАНТРОПОЛОГІЯ ЯК ПІДГРУНТЯ ХРИСТІЯНСЬКОЇ БІОЕТИКИ

Іщук Н.В., Київ, Україна

9.00 – 11.00 **Етична експертиза біомедичних досліджень, організація та проведення клінічних випробувань лікарських засобів в Україні**

Зал №2 **Співголови:** *Л.І.Ковтун, В.В.Медведев (Україна)*

ВИМОГИ ЧИННОЇ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ ДО ЗАХИСТУ ПРАВ ДОСЛІДЖУВАНИХ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ КЛІНІЧНИХ ВИПРОБУВАНЬ В УКРАЇНІ

Ковтун Л.І., Шеметилло Ю.О., Распутняк С.С., Цинцадзе Н.К, Київ, Україна

«МІЖНАРОДНІ ЕТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ДОСЛІДЖЕНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗДОРОВ'ЯМ, ЗА УЧАСТЮ ЛЮДЕЙ», (СІОМС) – ОДИН З БАЗОВИХ ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ ОЦІНКИ ЕТИЧНОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ

Ковтун Л.І., Распутняк С.С., Мальцева Я.В., Янкова Л.Я., Київ, Україна

ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ НЕІНТЕРВЕНЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Янкова Л.Я., Распутняк С.С., Рябенко А.В., Київ, Україна

ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПЛАЦЕБО В КЛІНІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ
Шеметилло Ю.О., Попова Л.І., Калашнікова М.О., Київ, Україна

РОЗВИТОК СИСТЕМИ БІОЕТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
Цимбалюк В.І., Єгоренков А.І., Медведєв В.В., Київ, Україна

БИОЭТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРИ ОПРЕДЕЛЕНИИ БИОЛОГИЧЕСКОГО
ВОЗРАСТА И ФУНКЦИОНАЛЬНЫХ РЕЗЕРВОВ ОРГАНИЗМА ЧЕЛОВЕКА
Прокопенко Н.А., Киев, Украина

КОМІСІЯ З ПИТАНЬ ЕТИКИ ДЕРЖАВНОЇ УСТАНОВИ «ЦЕНТР ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»: ДОСВІД РОБОТИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ
Ковтун О.О., Київ, Україна

9.00 – 11.00 **Етичні проблеми сучасної біомедицини**
Зал №3 **Співголови:** *С.Б.Мельнов (Республіка Беларусь),*
 Т.А.Андрущенко (Україна)

ПЕРСПЕКТИВИ КЛІНІЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ БІОМЕДИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ,
ЇХ БІОЕТИЧНЕ ТА ЮРИДИЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ
Клімова О.М., Сушков С.В., Харків, Україна

ТЕХНОЛОГІЇ ЯДЕРНИХ ПЕРЕНЕСІВ (МІТОХОНДРІАЛЬНОЇ ЗАМІНИ) В СФЕРІ
ДРТ: ЕТИЧНА ДИЛЕМА
Микитенко Д.О., Мазур П.С., Веселовський В.В., Зукін В.Д., Київ, Україна

ОДНОНУКЛЕОТИДНИЙ ГЕННИЙ ПОЛІМОРФІЗМ – ЯК ОСНОВА ВИВЧЕННЯ
ВИРОБНИЧО-ОБУМОВЛЕНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ
Андрущенко Т.А., Гончаров С.В., Досенко В.Є. Іщейкін К.Є., Київ, Полтава, Україна

БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПАЛІАТИВНОЇ ТА ХОСПІСНОЇ ДОПОМОГИ
Калугіна С.М., Купновицька І.Г., Івано-Франківськ, Україна

СУРОГАТНЕ МАТЕРИНСТВО: ЕТИЧНІ АСПЕКТИ
Ярема М.Б., Львів, Україна

ОСОБЛИВОСТІ СТАНУ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ, ЩО БУЛИ НАРОДЖЕНІ ЗА
ДОПОМОГОЮ ДОПОМІЖНИХ РЕПРОДУКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Білецька К. Б., Львів, Україна

ДО ПИТАННЯ ЕТИКО-ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ КЛІНІЧНОГО
ВИКОРИСТАННЯ БІОМАТЕРІАЛІВ ЕМБРІОФЕТАЛЬНОГО ПОХОДЖЕННЯ
Мартинюк Ю.І., Львів, Україна

БИОЭТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ МЕДИЦИНСКОГО ТУРИЗМА В СФЕРЕ
ВСПОМОГАТЕЛЬНЫХ РЕПРОДУКТИВНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ
Петровская Е.Е., Жабинская А.Б., Минск, Республика Беларусь

11.00 – 11.30 Перерва на каву

11.30 – 13.30 Паралельні секційні засідання

11.30 – 13.30 Біоетика в системі освіти та виховання

Зал №1

Співголови: *Т.В.Мишаткина (Республіка Беларусь),
Г.В.Губенко (Україна)*

БИОЭТИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ: ПАРАДОКСЫ ОТКРЫТЫХ ПРОБЛЕМ
Мишаткина Т.В., Минск, Республика Беларусь

БІОЕТИКА - НОВА ФІЛОСОФСЬКА ПАРАДИГМА
Іванова К. А., Кулакова О. М., Харків, Україна

ФРАГМЕНТИ УРБАНІСТИЧНОЇ БІОЕТИКИ: ПРАКТИКИ ВКЛЮЧЕННЯ БІОЕТИКИ
ДО ОСВІТНЬОГО КОНТЕКСТУ
Губенко Г.В., Сміянов В.А., Суми, Україна

ДУХОВНО-МОРАЛЬНА СКЛАДОВА ЖУРНАЛІСТИКИ З ПОЗИЦІЇ БІОЕТИКИ
Дмитерко Ю.Ю., Львів, Україна

КОНЦЕПЦІЯ БІОЕТИКИ ЯК УМОВА ВДОСКОНАЛЕННЯ ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ
Терешкевич Г.Т. (с.Діогена), Львів, Україна

ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ОСНОВ БІОЕТИКИ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ЗДОБУТТЯ
МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ У КОНТЕКСТІ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО
РОЗВИТКУ ФАХІВЦІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
Сергета І. В., Шевчук Т. В., Вінниця, Україна

THE ETHICAL BASES OF PERSON CENTERED MEDICAL EDUCATION
William J.Appleyard, Kent, UK

11.30 – 13.30 Етичні аспекти медичної практики

Зал №2

Співголови: *В.Ф.Чехун, А.В.Царенко (Україна)*

ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ СТОВБУРОВИХ КЛІТИН У НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕННЯХ ТА ЛІКУВАННІ
Питецька Н.І., Граматюк С.М., Харків, Україна

БИОЭТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ В ОНКОЛОГИИ ГЛАЗАМИ РАЙОННОГО ОНКОЛОГА
Чиж Н.А., Харьков, Украина

БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ МЕДИКО-ГЕНЕТИЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ ЖІНОК З
РАКОМ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ В АНАМНЕЗІ
Кіцера Н.І., Гельнер Н.В., Львів, Україна

THE CANCER WARD (RAKOVYI KORPUS): AN ETHICAL ANALYSIS OF
SOLZHENITSYN'S WRITING
Susan M. Miller MD, Houston, TX, USA

PERSON CENTERED MEDICINE AN ETHICAL IMPERATIVE FOR HEALTH SYSTEMS
William J.Appleyard, Kent, UK

СУЧАСНА ПРОЕВТНАЗІЙНА РИТОРИКА: МІФИ І РЕАЛЬНІСТЬ
с. Йосафата (Оксана) Дробик., Львів, Україна

11.30 – 13.30 **Екологія і біоетика, захист тварин у природному середовищі та альтернативні методи їх використання в науковому експерименті**

Зал №3 **Співголови:** *О.Г.Резніков, Н.М.Філяніна (Україна)*

ВИЗНАННЯ БІОЕТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ – ВІДПОВІДЬ НА ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ

Триньова Я.О., Київ, Україна

АНТРОПОГЕННІ ЕНДОКРИННІ ДИЗРАПТОРИ – СУЧАСНИЙ ВИКЛИК ЗДОРОВ'Ю ЛЮДИНИ

Резніков О.Г., Київ, Україна

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ТОКСИКОЛОГІЇ IN SILICO В КОНТЕКСТІ КОНЦЕПЦІЇ ЗР ПРИ ОЦІНЦІ РИЗИКІВ ЗАСОБІВ ЗАХИСТУ РОСЛИН

Колесник С. Д., Жмінько П. Г., Проданчук М. Г., Київ, Україна

БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ ВПЛИВУ ФІЗИЧНИХ ФАКТОРІВ В СУЧАСНИХ ОФІСНИХ УСТАНОВАХ

Назаренко В.І., Мартіросова В.Г., Чередніченко І.М., Тихонова Н.С., Никифорул О.І., Беседа О.Ю., Корнєв О.М., Київ, Україна

ГЛОБАЛЬНИЙ ВИЗОВ СОВРЕМЕННОСТИ - МОНИТОРИНГ ОСТАТОЧНЫХ КОЛИЧЕСТВ ПЕСТИЦИДОВ В ПРОДУКТАХ ПИТАНИЯ И ОБЪЕКТАХ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ В УКРАИНЕ

Баранов Ю.С., Демченко В.Ф., Заец Е.Р., Макаруч Я.В., Ольшевский С.В., Киев, Украина

13.30 – 14.30 Перерва на обід

14.30 – 16.30 **Паралельні секційні засідання**

14.30 – 16.30 **Біоетика в системі освіти та виховання**

Зал №1 **Співголови:** *Т.В.Мишаткина (Республика Беларусь), Г.В.Губенко (Україна)*

БІОЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕТИКИ ЛІКАРЯ

Гоженко А.І., Одеса, Україна

ПРОБЛЕМЫ БИОЭТИКИ ГЛАЗАМИ СТУДЕНТОВ МЕДИКОВ И МЕДИЦИНСКИХ РАБОТНИКОВ

Оспанова Т.С., Трифонова Н.С., Ярощук А.В., Харьков, Украина

СУЧАСНІ МЕТОДОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ ОСНОВ БІОЕТИКИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

Ащеулова Т.В., Компанієць К.М., Харків, Україна

СЛОЖНОСТИ ПРЕПОДАВАННЯ БІОЕТИКИ НА ДОКЛІНИЧЕСКОМ ЕТАПЕ
МЕДИЦИНСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Медянова Е. В., Ханжи В. Б., Одесса, Україна

БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ МЕДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Коляденко Н. В., Київ, Україна

БІОЕТИКА В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ МЕДИКІВ ТА
ПРОВІЗОРІВ

Горчакова Н.О., Шумейко О.В., Клименко О.В., Назорна О.О., Київ, Україна

ЕКО-ЕТИЧНИЙ ТРЕНД ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
СУЧАСНОГО ЗООПАРКУ

Кіхно І.М., Харків С.В., Єгоренков А.І., Київ, Україна

14.30 – 16.30 **Етичні аспекти медичної практики**

Зал №2 **Співголови:** *В.Ф.Чехун, А.В.Царенко (Україна)*

СТОМАТОЛОГИЧЕСКИЕ БОЛЕЗНИ ЭНДОКРИННОЙ ЭТИОЛОГИИ: ВЫЯВЛЕНИЕ
ПРИОРИТЕТНЫХ БИОЭТИЧЕСКИХ ПРОБЛЕМ

Ожован А.Г., Ожован В.В., Кишинэу, Республика Молдова

АСПЕКТИ БІОЕТИКИ У ПРАКТИЦІ ЛІКАРЯ-АНЕСТЕЗІОЛОГА

Марков Ю.І., Київ, Україна

БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ НАДАННЯ ПАЛІАТИВНОЇ І ХОСПІСНОЇ ДОПОМОГИ В
СІМЕЙНІЙ МЕДИЦИНІ

*Царенко А.В., Брацюнь О.П., Толстих О.І., Максимова З.В., Бондарчук А.М.,
Чайковська В.В., Кожан Н.Є., Вольф О.О., Київ, Україна*

ФИЛОСОФСКО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ В РАБОТЕ С ПАЦИЕНТАМИ С
ДИАГНОЗОМ ХПН (хроническая почечная недостаточность)

Валявко И.В., Киев, Украина

ХІРУРГІЧНЕ ЛІКУВАННЯ МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ У ДІТЕЙ. ЕТИЧНІ
АСПЕКТИ

*Тодуров І.М., Перехрестенко О.В., Косюхно С.В., Калашніков О.О., Потапов О.А.,
Плегуца О.І., Київ, Україна*

14.30 – 16.30 **Екологія і біоетика, захист тварин у природному середовищі та
альтернативні методи їх використання в науковому
експерименті**

Зал №3 **Співголови:** *О.Г.Резніков, Н.М.Філянніна (Україна)*

ГУМАННЕ СТАВЛЕННЯ ДО ТВАРИН І ЕВТАНАЗІЯ

Філянніна Н.М., Гардашук Т.В., Харків, Київ, Україна

ПІДГОТОВКА ДОСЛІДНИКІВ, ЩО ПРОВОДЯТЬ ЕКСПЕРИМЕНТИ З
ВИКОРИСТАННЯМ ЛАБОРАТОРНИХ ТВАРИН

Добреля Н.В., Дудікова Д.М., Бершова Т.А., Київ, Україна

ЕТИЧНІ АСПЕКТИ МЕДИЧНОЇ ПРАКТИКИ

ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ СТОВБУРОВИХ КЛІТИН У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ ТА ЛІКУВАННІ

Питецька Н.І.¹, Граматюк С.М.²

¹Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

²Інститут клітинної біореабілітації, Харків, Україна

natalia.pytetska@gmail.com

Відомо, що початком для всіх типів клітин крові є стовбурові клітини, які здатні самооновлюватися, практично необмежено ділитися і диференціюватися. Термін «стовбурові клітини» було запропоновано у 2008 році О. Максимовим для позначення і пояснення процесу самооновлення клітин крові. Але лише через кілька десятиліть з'явилися перші практичні експерименти із застосування цих клітин. У цей період уперше було здійснено трансплантацію кісткового мозку, головного джерела стовбурових клітин, тваринам зі смертельною дозою радіації та доведена їх ефективність. У 1998 році було виділено безсмертну лінію людських ембріональних стовбурових клітин. Рік по тому журнали Science, Nature, PNAS у топ-10 найбільш значущих досягнень світу віддали 4 позиції стовбуровим клітинам.

На початку XXI століття стовбурові клітини вже застосовувалися для лікування злоякісних пухлин, лейкозів, захворювань серцево-судинної і нервової систем. Але, незважаючи на отримані позитивні результати використання стовбурових клітин у лікуванні людей, наукові дослідження цих клітин викликають ряд етичних питань. Це пов'язано з тим, що більшість методик, які використовуються для отримання ембріональних стовбурових клітин людини вимагають знищення ембріона. Крім того, небезпечним для донора є і вилучення яйцеклітин, які необхідні для виділення ембріональних стовбурових клітин. Тому в цьому

процесі особлива увага має приділятися інформованій згоді на використання репродуктивного матеріалу донора гамет та ембріонів. Виняток може допускатися у випадку використання «прабатьківських» старих ліній, отриманих із заморожених ембріонів, тому що на той час існуючі стандарти досліджень ще не були розроблені.

У сучасному світі виникають етичні питання, пов'язані з комерціалізацією, правовими нормами і відповідальним проведенням досліджень. У цих умовах необхідно керуватися етичними принципами і обов'язковим контролем як самого процесу дослідження стовбурових клітин, так і достовірності отриманих результатів, що в подальшому буде сприяти безпечному використанні їх у клінічній практиці.

Таким чином, клітинна терапія – це майбутнє біотехнології та медицини. На сьогоднішній день не кожен метод лікування стовбуровими клітинами довів свою ефективність та безпеку. Але є сподівання на нові наукові відкриття у цій галузі і можливість врятування багатьох життів за допомогою використання стовбурових клітин.

БИОЭТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ В ОНКОЛОГИИ ГЛАЗАМИ РАЙОННОГО ОНКОЛОГА

Чиж Н.А.

*Інститут проблем криобиології і криомедицини НАН України, Харків, Україна, n.chizh@ukr.net ;
chizh.cryo@gmail.com*

Онкологи, врачи одной из актуальных, эмоционально напряженных и сложнейших специализаций в медицинской сфере, чаще других сталкиваются с вопросами врачебной этики и деонтологии. Обобщенным понятием медицинской этики и деонтологии является биоэтика. Родоначальник биоэтики американский

онколог и биохимик В.Р.Поттер определил ее как «мост в будущее», имея в виду, что только формирование нового стиля мышления, в котором приоритетными будут ценности выживания, способно обеспечить человечеству сохранение жизни и возможность будущего.

С онкобольным врач первого звена медицинской помощи сталкивается на этапе диагностики, а также на этапах реабилитации в процессе и после комплексного лечения. В обязанности врача-онколога входит не только оформление медицинской документации, но и патронаж больных IV клинической группы, вплоть до выдачи родственникам справки о смерти. Очень важно, чтобы уже при первой встрече с врачом у пациента возникло доверие к медработникам. При этом большое значение для пациента имеет актуальная мимика медработника, его жесты, интонация, тон голоса, выражение лица, употребление сленговых оборотов, а также внешний вид. Вопрос о гуманности или негуманности сообщения больному об опухолевом заболевании не может быть решаемым однозначно. Правду «от и до» однозначно нужно открывать только в двух случаях: 1. Если человек сам на этом настаивает. 2. Если отказывается от лечения. Рак – испытание для всей семьи. Поэтому на всем протяжении лечения психологическая поддержка, как самого больного, так и его близких, представляется не только желательной, но и обязательной. Те, кто считает, что медицинская профессия вырабатывает особую душевную стойкость, невосприимчивость к чужой боли и страданию, глубоко ошибаются. И у врачей, какими бы мужественными они ни казались, есть предел – предел выдержки и терпения, определяемый его отношением к страданию и способностью к состраданию. На этом фоне может возникнуть синдром эмоционального выгорания, проявляющийся в симптомах эмоционального, умственного истощения, физического утомления, личной отстраненности и снижения удов-

летворения исполнения работы. В медицинской практике, где медицинские работники часто имеют дело с тяжелобольными людьми, роль милосердия особенно велика. В истории медицины можно найти немало примеров, когда врачи были основателями добрых дел, проявляя тем самым любовь к людям, верность принципам гуманизма и милосердия. Не случайно на могильном камне замечательного русского врача-гуманиста XIX в. Ф. И. Гааза был начертан девиз его жизни: «Спешите делать добро».

БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ МЕДИКО-ГЕНЕТИЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ ЖІНОК З РАКОМ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ В АНАМНЕЗІ

Кіцера Н.І., Гельнер Н.В.

*ДУ "Інститут спадкової патології НАМН України", Львів, Україна
nkitsera@gmail.com*

У зв'язку з активним розвитком у світі медичної науки, яка включає найрізноманітніші методологічні, технологічні, соціально-психологічні, духовні та культурно-етнічні принципи і традиції, гостро постає питання біоетичних норм і принципів використання всього арсеналу цих засобів. Тому роль біоетики в онкології стрімко зростає в останні роки.

Особливо важливим є медико-генетичне консультування молодих людей із злоякісними пухлинами в анамнезі, зокрема раком щитоподібної залози (РЩЗ), а саме майбутніх матерів, які планують народити дитину.

Актуальність цієї теми полягає у тому, що практичні акушери-гінекологи мають певні застереження і острах перед веденням вагітності та пологів у жінок із РЩЗ в анамнезі, особливо коли ця патологія діагностується під час вагітності. Більшість жінок з таким діагнозом не ризикують планувати вагітність, оскільки бояться народити хвору дитину та не знають, до